

Verksamhet

Vägbank
Junkholm-Granskär
Lemland

Beslut

Vid anläggande av förbindelse mellan Junkholm och Granskär i samfällt vattenområde på fastighet 417-418-876-1 i Lemlands kommun, ska instruktionerna nedan meddelade med stöd av 15 och 24 §§ i landskapslagen (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen iakttas.

Verksamhetsutövaren ansvarar för att verksamheten uppfyller alla lagens krav. ÅMHM kan förelägga om ytterligare krav, avbryta verksamheten eller kräva att skada avhjälps om verksamhetsutövaren försummat sina skyldigheter enligt lag eller myndighetens instruktioner.

Instruktioner

1. Verksamheten får inte utföras under tidsperioden 15 april-31 augusti.
2. Muddermassorna ska placeras på land och på ett sådant sätt att de inte riskerar att spridas till vattenmiljön.
3. Förorenat fyllnadsmaterial får inte användas i bankkonstruktionen.
4. Vägbanken ska förses med en trumma på maximalt 3,0 meter i diameter och en mindre trumma med en diameter på 1,2 meter för att tillgodose vattengenomströmningen. Annan konstruktion såsom bro ska tillgodose minst samma genomströmning och tillgodose vattenägarens krav på farbar höjd.
5. Oavsett instruktion 4 kan med vattenägarens godkännande vägbank anläggas med en trumma med en diameter på 2,4 meter samt två trummor med en diameter på 1,2 meter.
6. Vägbanken ska anläggas och underhållas så att den ger ett välvärdat intryck samt fyller sitt syfte och har bärighet för räddningsfordon.

Motivering

ÅMHHM har granskat ansökan och funnit grundad anledning att pröva verksamhetens laglighet, samt för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan beslutat att meddela instruktioner enligt 15 och 24 §§ i miljöskyddslagen. För att trygga att ändamålet med verksamheten nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, utan att denna miljöhänsyn blir oskälig, har ÅMHHM meddelat instruktioner i syfte att förebygga och begränsa verksamhetens negativa miljöpåverkan.

Instruktion 1 motiveras med att grumlande och bullrande arbeten i sjöar och kustvatten ska undvikas under tidsperioden 15 april - 31 augusti framförallt på grund av att den biologiska aktiviteten (fisklek och fåglars häckning) då är stor. Därtill är perioden kännetecknande för rekreation och friluftsliv. Genom en generell förbudsperiod kan skador på ovan angivna intressen märkbart reduceras. Kostnaderna för den begränsning i muddrings- och grävningsarbeten som förbudsperioden medför är inte oskäligt stora i förhållanden till den nytta de medför. ÅMHHM har bedömt att det inte föreligger skäl att bevilja undantag under tiden 15 april-31 augusti då området inte är exploaterat sedan tidigare och samhällsnyttan med det aktuella projektet är begränsad. Detta med stöd av 4 kap. 1 och 4 §§ vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen, och rörande buller med stöd av 24 § miljöskyddslagen.

Instruktion 2 motiveras med att muddermassor, i enlighet med 3 § 2 mom. landskapsförordning (2006:124) om hantering av jord- och muddermassor, ska placeras på land på ett sådant sätt att massorna inte riskerar spridas till vattenmiljön.

Instruktion 3 motiveras med att förorenade massor inte får användas som fyllnadsmaterial i vattenområde, i enlighet 3 § landskapsförordning (2006:124) om hantering av jord- och muddermassor.

Instruktion 4 och 5 motiveras med att enligt vattenlagens 2 kap. 2 § krävs rätt eller rådighet för att utföra vattenföretag. I de fall verksamhetsutövaren inte äger fastigheten på vilken vattenföretaget utförs krävs ett godkännande från vattenägaren. Söderby samfällighet har gett sitt samtycke till vägbanken förbehållet att en vägtrumma som har en 3,0 meters diameter och möjliggör passage med mindre flytetyg genom sundet uppförs. Därtill ska åtminstone en

trumma med en diameter om 1,2 meter läggs mellan den stora trumman och Granskär under medelvattennivån vid normalvattenstånd. Detta skulle medföra att vägbanken inte på ett väsentligt sätt förändrar möjligheten att nyttja sundet. Sundet har idag inte någon farled och vattendjupet i sundets mynning mot havet är begränsat vilket försvårar båttrafik. ÅMHM bedömer därför att en mindre trumma med en diameter på 2,4 meter inte medför betydande minskning av rekreativsmöjligheterna. För att inte orsaka betydande förändringar i naturförhållanden eller existensbetingelserna för de i naturen levande organismerna eller orsaka kvalitetsförsämring som inte är ringa måste tillräcklig vattengenomströmning genom sundet tillgodoses. Enligt utlåtande från Ålands landskapsregerings miljöbyrå tillgodoses tillräcklig genomströmning med en trumma med en diameter på 2,4 meter ifall den kompletteras med två trummor med en diameter om minst 1,2 meter, vilka ska läggas under medelvattennivån vid normalvattenstånd. Detta skulle även innebära en lägre vägbank som lättare smälter in i omgivningen och inte påverkar landskapsbilden i lika hög grad.

Vägbanken planeras att anläggas ca 75 meter från närmaste bostadshus, för fast boende, vilket är beläget betydligt högre i terrängen. Vägbanken kan delvis ses från rågrannes hus, men ÅMHM bedömer att den endast påverkar utsikten i liten mån. För att störningen ska bli så liten som möjligt bör vägbanken byggas så låg som möjligt, dock ska vattenägarens synpunkt på öppningens storlek följas.

Instruktion 6 motiveras med att enligt 4 kap. 1 § i vattenlagen ska vattenföretag utföras och vattenfarlig verksamhet utövas så att ändamålet med företaget eller verksamheten nås med minsta skada och olägenhet för miljön utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget eller verksamheten omöjliggörs. Särskilt ska eftersträvas att grundvattnet och vattenmiljön skadas så litet som möjligt och hålls i ett så naturligt skick som möjligt. Vattenföretag och vattenfarlig verksamhet ska enligt lagparagrafen dessutom utföras och utövas med minsta intrång och olägenhet för andra allmänna och enskilda intressen. Vattenlagens 4 kap. 4 § listar vilka andra allmänna och enskilda intressen som särskilt ska beaktas i samband med provningen, däribland fiskbeståndet och möjligheten att bedriva fiske, samfärdseln och rekreativsmöjligheterna samt naturskönheten, kulturvärden och trivseln i omgivningen. Miljöskyddslagens 4 § 1 mom. stadgar i sin tur att vid all verksamhet ska förfaras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. Verksamhetsutövaren ska därvid vidta sådana åtgärder som rimligen kan krävas för att negativ miljöpåverkan undviks, undanröjs eller begränsas. För att undvika betydande

minskning av naturskönhet eller trivsel i omgivningen ska vägbanken uppföras och underhållas så att den ger ett välvärdat intryck.

Beaktat de instruktioner och motiveringar ÅMHM angivit ovan bedömer myndigheten att vattenföretaget utförs med minsta olägenhet för miljön samt med minsta intrång och olägenhet för andra allmänna och enskilda intressen enligt 4 kap 1 och 4 §§ vattenlagen.

ÅMHM prövar endast huruvida förutsättningarna föreligger för beviljande av tillstånd att bygga vägbanken på den plats som avses i ansökan.

Information

De föreskrivna instruktionerna följer ÅMHM:s principbeslut för utfyllnad samt muddring och grävning i vattenområde. Principbeslutet bifogas.

Ifall maritima lämningar påträffas ska arbetet avbrytas och landskapsregeringens kulturbyrå kontaktas.

Bygglov kan krävas för vägbank enligt 67 § Plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland ändrad genom ÅFS 2017/82.

Bakgrund

N. N. inkom den 08.06.2018 med en ansökan om miljögranskning av anläggande av vägbank mellan Junkholm och Granskär i Södra Söderby, Lemlands kommun. Ärendet har kompletterats 25.06.2018. ÅMHM har även utfört ett platsbesök 05.09.2018. Ansökan avser en privat vägbank med en 2,4 meters öppning samt två 1,2 meters öppningar i sundet. På den tilltänkta platsen är vattenområdet ca 15 meter brett och har ett djup på maximalt 1,2 meter. Vattenområdet som åtgärdas är maximalt ca 250 m². Avsikten med vattenföretaget är att få en fast vägförbindelse till sökandes fastighet på Junkholm. Sökanden har erhållit vattenägarens samtycke till åtgärden under förutsättning att man uppför en stor trumma med en dimension om minst 3,0 meter och en liten trumma med en diameter om minst 1,2 meter. Ärendet har delgivits rågrannar till åtgärden och sökanden har getts tillfälle till genmäle över inkomna yttranden. Sökanden avser att utföra projektet från och med hösten 2018 samt att ta upp muddermassorna på land.

Landskapsregeringens fiskeribyrå har meddelat att man inte har något att anföra mot det aktuella projektet. Landskapsregeringens kulturbyrå konstaterar att det

inte finns några antikvariska hinder för byggandet men att utgående från de maritima fornlämningar som finns i området så skall försiktighet iakttas vid grävningsarbetet. Påträffas bearbetat timmer eller vrakdelar skall arbetet omedelbart avbrytas och kulturbyrån underrättas. Om arbeten planeras på holmens södra sida skall kulturbyrån kontaktas innan arbeten inleds.

Ärendet har tillkännagivits allmänheten genom elektronisk publicering på ÅMHHM:s hemsida 08.06.2018.

Avgift

För beslutet uppbärs en avgift om 1040 euro enligt avgiftstabell 1 i Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighetens avgiftstaxa för 2018 fastställd av Ålands landskapsregering genom ÅFS 2018:2. Faktura bifogas.

Delgivning av beslut

Detta miljögranskningsbeslut sänds till sökanden som en vanlig delgivning. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHHM:s hemsida, www.miljohalsoskydd.ax.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Stig Abrahamsson
Myndighetschef
Beslutande

Mats Westman
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Principbeslut för muddring och grävning i vattenområde
2. Principbeslut för utfyllnad i vattenområde
3. Besvärsanvisning
4. Faktura

För kännedom

1. N. N.
2. N. N.
3. N. N.